

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(професор з науково-педагогічної роботи)

Микола Афанасьєв
Микола АФАНАСЬЄВ

Управління бізнесом

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **07 "Управління та адміністрування"**
Спеціальність **076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"**
Освітній рівень **другий (магістерський)**
Освітня програма **Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**

Статус дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувачка кафедри
економіки підприємства
та менеджменту

Анастасія ПАНЧУК

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту
Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

Розробник:

Калашнікова Т.В., д.е.н., професор кафедри економіки підприємства та менеджменту

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни. Сучасний стан економічних процесів у світі, особливо в Україні, характеризується нестабільністю та пошуком нових парадигм розвитку виробництва, виробничих відносин і суспільства в цілому. Суб'єкти малого та середнього підприємництва охоплюють найбільшу частку ринку та найрізноманітніші види економічної діяльності, маючи при цьому значні конкурентні переваги порівняно з великим бізнесом. Ефективне функціонування та розвиток малого та середнього підприємництва потребує формування стратегічних засад підтримки та розробки управлінських технологій щодо їх запровадження на інноваційній основі з урахуванням видів економічної та підприємницької діяльності.

Дисципліна “Управління бізнесом” передбачає визначення особливостей організації та ефективного функціонування первинної ланки ринкової системи господарювання, систематизацію теоретичних і практичних знань з питань ефективного управління бізнесом на сучасному етапі його розвитку в Україні.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні системи професійних компетентностей щодо використання методів та інструментів управління якістю та підтримки розвитку суб'єктів підприємництва задля ефективного управління бізнесом в умовах економічних трансформацій.

Навчальна дисципліна “Управління бізнесом” належить до базових навчальних дисциплін професійного циклу.

Курс	1М
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Стратегічне управління
Менеджмент	Венчурне підприємництво
Маркетинг	Розвиток критичного мислення підприємця
Логістика	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.
Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.	Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Програми підтримки розвитку малого та середнього бізнесу

Тема 1. Правові засади формування та інституційне забезпечення підтримки малого та середнього бізнесу

1.1. Нормативно-правові основи регулювання підтримки малого та середнього бізнесу

Правові основи визначення державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні. Суб'єкти, види та форми державної підтримки. Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва.

1.2. Масштаби підприємництва у контексті особливостей його підтримки

Обґрунтування необхідності підтримки малого підприємництва залежно від ролі в соціально-економічному розвитку країни. Критерії визначення малого та середнього бізнесу як суб'єкта підтримки. Оцінка позицій сектору МСП в розвитку бізнес-середовища України.

1.3. Інституційна структура та інформаційне забезпечення фінансової підтримки малого підприємництва

Інфраструктура підтримки малого і середнього підприємництва. Характеристика інституцій, що забезпечують підтримку малого та середнього бізнесу. Доступ суб'єктів підприємництва до інформаційних та консультаційних бізнес-послуг. Корисні сервіси для започаткування та ведення бізнесу (перелік корисних онлайн-сервісів для підприємців).

Тема 2. Структурно-функціональна модель підтримки та управління бізнес-фінансами малого підприємництва

2.1. Структурно-функціональна модель підтримки малого і середнього бізнесу

Характеристика форм і методів підтримки малого та середнього бізнесу. Складові екосистеми підтримки МСБ: доступ до знань, доступ до фінансів, доступ до ринків.

2.2. Управління бізнес-фінансами малого та середнього бізнесу

Правила управління фінансами у малому підприємстві. Фінансова звітність. Форми фінансування малого та середнього бізнесу. Управління фінансами в період кризи.

2.3. Інструменти фінансування малого та середнього бізнесу

Характеристика інструментів фінансування малого та середнього бізнесу: власні заощадження, краудфандинг, бізнес ангели, гранти, продаж частки в бізнесі, інституційні інвестори, банківські кредити, лізинг, факторинг. Вибір оптимальних інструментів фінансування залежно від потреб бізнесу на різних стадіях його розвитку.

2.4. Передумови успішного отримання та ефективного використання фінансово-кредитної підтримки суб'єктами малого та середнього бізнесу.

Наявність бізнес-плану як передумова фінансування малого бізнесу. Етапи створення бізнес-плану для малого та середнього бізнесу. Презентація бізнес-плану для інвестора. Пітчінг бізнес-ідей для успішної підтримки малого та середнього бізнесу.

Тема 3. Державні програми підтримки малого підприємництва

3.1. Державні грантові програми

Підтримка інноваційних проєктів Українським фондом стартапів (УФС). Підтримка комерціалізації винаходів Фондом підтримки винаходів. Програма розвитку садівництва та виноградарства.

3.2. Державні програми підтримки МСБ

Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%» (інвестиційні кредити, рефінансування кредиту, кредит на оборотний капітал). [Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів.](#) [Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва.](#) [Державна](#)

підтримка розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції.
Характеристика державних програм безповоротної фінансової допомоги малому і середньому бізнесу за участі Державної служби зайнятості.

3.3. Практика реалізації регіональних програм підтримки малого бізнесу

Характеристика програм пільгового кредитування органів місцевого самоврядування. Бюджетні програми підтримки малого бізнесу на регіональному рівні.

Тема 4. Кредитні програми підтримки малого і середнього бізнесу

4.1. Правові засади, інфраструктура та види кредитної підтримки МСБ

Законодавча та регуляторна база кредитування як джерела зовнішнього фінансування МСБ. Банківське та небанківське кредитування малого підприємництва. Співпраця малого бізнесу з кредитними спілками. Типи кредитних програм підтримки розвитку МСБ.

4.2. Кредитні продукти банків та небанківських кредитних установ для розвитку МСБ.

Партнерські програми банківського кредитування МСБ. Партнерські програми з лізингу для МСБ. Ключові відмінності лізингу від банківського кредиту. Критерії відбору кредитором представників МСБ. Порядок оформлення та розрахунок ефективності кредитних операцій. Факторинг як ефективне рішення фінансування торгової діяльності МСБ.

4.3. Програми кредитування малого і середнього бізнесу у рамках реалізації спільних з міжнародними фінансовими організаціями (МФО) проектів.

Проект доступу до довготермінового фінансування спільний з Міжнародним банком реконструкції та розвитку (МБРР). Проект сприяння розвитку МСБ в Україні, розширення доступу підприємств до джерел середньострокового фінансування, розвиток торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ). Програма для кредитування МСП з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР). Програми розвитку бізнесу у рамках співпраці з Німецько-Українським фондом (НУФ). Програма соціального інвестування WNISEFF.

Тема 5. Донорські програми підтримки створення та розвитку малого та середнього бізнесу в Україні

5.1. Грантові програми міжнародних донорів

Програма USAID «Конкурентоспроможна економіка України»: гранти для підтримки участі у торговельних заходах; гранти на підтримку МСП, якими володіють та керують жінки; грант для стартапів, які готові до збільшення продажів та/або залучення інвестицій (Late-Stage Startups). Гранти+ Вишеградського фонду для Західних Балкан та країн Східного Партнерства. Підтримка розвитку інновацій «Горизонт 2020». Грантова програма COSME - програма покращення доступу до ринків, покращення умов для підвищення конкурентоспроможності, сприяння розвитку підприємництва та підприємницької культури. Проект USAID «Агросільрозвиток». Програма ЄБРР по підтримці МСБ.

5.2. Інші донорські програми підтримки малого бізнесу

Грантові програми для розвитку малого бізнесу місцевих органів самоврядування. Корпоративні грантові програми.

Змістовний модуль 2

Управління якістю як умова ведення бізнесу

Тема 6. Теоретико-методичні засади управління якістю

6.1. Якість як об'єкт управління

Інтегральний підхід до трактування категорії «якість». Визначення основних понять та термінів управління якістю. Якість як фактор конкурентоспроможності. Зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на якість продукції (робіт, послуг).

6.2. Показники якості та їх класифікація

Оцінювання рівня якості. Показники та параметри якості. Класифікація показників якості продукції. Система державних стандартів на номенклатура показників якості продукції. Обґрунтування вибору і встановлення складу показників якості продукції різних галузей. Забезпечення якості продукції та методи оцінки.

6.3. Зміст управління якістю

Поняття та складові елементи управління якістю. Об'єкти, суб'єкти та механізм управління якістю продукції. Стадії формування якості продукції. «Петля якості». Цикл постійного поліпшення Демінга (PDCA). Управління якістю продукції. Методи управління якістю продукції. Функції управління якістю продукції.

Тема 7. Система управління якістю

7.1. Поняття, складові та принципи системи управління якістю

Система управління якістю: поняття і призначення. Структура системи управління якістю та характеристика її складових елементів. Характеристика принципів управління якістю.

7.2. Сертифікація як інструмент підвищення конкурентоспроможності бізнесу

Поняття сертифікованої системи управління якістю. Система управління якістю відповідно до вимог ДСТУ ISO 9001. Переваги впровадження сертифікованої системи управління якістю у вітчизняному бізнесі. Стандартизація і сертифікація виробів. Сертифікат якості. Сертифікат відповідності.

7.3. Процесний підхід як ключовий принцип побудови системи управління якістю.

Характеристика карти процесу як інструмента управління якістю в контексті вчення Е. Демінга. Види карт процесу та їх побудова. Карты процесу і неперервне покращення. Вимірювання та аналіз процесів.

7.4. Імплементация системи управління якістю в діяльність бізнес-структури

Етапи розробки та впровадження системи управління якістю. Вимоги до побудови системи управління якістю. Роль управління якістю у стратегічному плануванні.

Тема 8. Тотальне управління якістю як модель управління бізнесом

8.1. Концепція «Тотального управління якістю»

Характеристика «Тотального управління якістю» як нового підходу до управління якістю. Цілі комплексного підходу до управління якістю в бізнесі. Принципи тотального управління якістю. Процесний підхід в управлінні. Системний підхід до управління. Ключові аспекти впровадження системи тотального управління якістю.

8.2. Методи управління якістю в методології «Тотального управління якістю»

Загальна характеристика класичних та сучасних методів управління якістю. Методи статистичного управління якістю. Концепція статистичного управління якістю. Концепція постійного покращання якості Дж. Джурана. Методи Г. Тагуті. Концепція постійного поліпшення якості KAIZEN. Метод структурування функції якості. Концепція Будинку якості. Методологія «шість сигм».

8.3. Інструменти контролю та управління якістю

Характеристика інструментів контролю якості. Контрольний листок. Діаграма Парето та її види. Причиннонаслідкова діаграма (діаграма Ісікави). Гістограма. Діаграма розкиду (діаграма розсіювання). Контрольні карти якісних і кількісних характеристик. Метод розшарування (стратифікації). Особливості застосування інструментів управління якістю. Діаграма спорідненості. Діаграма (графік) зв'язків. Деревоподібна діаграма (дерево рішень). Матрична діаграма (таблиця якості). Стрілкова діаграма (діаграма Ганта). Діаграма процесу здійснення програми. Матриця пріоритетів (аналіз матричних даних).

Тема 9. Практичні аспекти реалізації сучасних концепцій управління якістю в бізнесі

9.1. Концепція «Six Sigma»

Система якості «Six Sigma» та передумови її застосування бізнес-структурами. Базові принципи управління процесами в системі «Six Sigma». Складові елементи системи «Six Sigma». Дослідження всіх типів витрат, дефектів та витрат. Статистичний контроль процесів. Управління якістю та витратами. Цикл неперервного удосконалення DMAIC. Переваги та недоліки застосування методики управління якістю «Six Sigma». Етапи запровадження системи якості «Six Sigma» в бізнесі.

9.2. Концепція ошадливого виробництва (Lean production)

Поняття та постулати ошадливого виробництва. Характеристика основних інструментів ошадливого виробництва: зміст та ефект від запровадження. Принципи ошадливого виробництва. Алгоритм впровадження ошадливого виробництва у підприємницькій діяльності. Переваги методології ошадливого виробництва.

9.3. Методологія «Lean Six Sigma»

«Six Sigma» та «Lean production» як взаємодоповнюючі концепції. Передумови та переваги запровадження методології «Lean Six Sigma». Вибір сценарія запровадження «Lean Six Sigma» залежно від поставлених цілей. Етапи запровадження «Lean Six Sigma» в бізнес-структурах.

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи студентів наведено у табл. «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

Методи навчання спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти: проблемні лекції (теми 1,2), дискусії (теми 3,7), презентації (теми 5,9), робота в малих групах (тема 4), індивідуальна дослідницька робота (тема 6).

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни “Управління бізнесом” здійснюється за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних (семінарських) занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів, мінімальна сума, що дозволяє студенту здавати екзамен – 35 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену, що проводиться відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль включає оцінювання студентів під час:

Лекцій – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття) за умови участі студента у навчально-пізнавальному процесі протягом пари. Загальна кількість балів – 9.

Практичних (семінарських) занять – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття) за умови виконання студентом розрахункових завдань, участі в обговоренні дискусійних та проблемних питань за темою заняття. Загальна кількість балів – 9.

Формами поточного оцінювання та методами демонстрування результатів навчання за навчальною дисципліною “Управління бізнесом” є:

опитування. Протягом семестру студенти проходять 1 експрес-опитування. Максимальна оцінка за опитування становить 1 бал. Опитування включає питання для діагностики знань студентів за темами 1,2;

презентації результатів виконаних досліджень. Протягом семестру студенти готують та представляють 2 презентації. Максимальна оцінка за кожну з презентацій становить 8 балів. Максимальна кількість балів за обидві презентації – 16 балів. Перша презентація включає теми 3,4. (обґрунтування використання програм підтримки для реалізації бізнес-проекту

МСБ), друга презентація – тему 9 (методи та інструменти налаштування бізнес-процесів на зниження всіх типів дефектів, втрат і витрат);

колоквіум. Протягом семестру студенти пишуть 2 колоквіуми. Максимальна оцінка за кожен з колоквіумів 8 балів. Максимальна кількість балів за обидва колоквіуми – 16 балів. Перший колоквіум включає теми 1-5, а другий колоквіум – теми 6-9. Структура колоквіуму: 1) 10 тестових завдань (максимальна оцінка за кожен тест – 0,3 бали); 2) практичне завдання (максимальна оцінка 5 балів).

Самостійна робота здобувача за навчальною дисципліною “Управління бізнесом” включає:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- виконання домашніх завдань;
- підготовка до практичних (семінарських) занять;
- підготовка до колоквіуму;
- підготовка до захисту самостійних робіт;
- підбір джерел для підготовки презентацій за заданою тематикою.

Протягом семестру студенти виконують 3 самостійні роботи, кожна з яких оцінюється у 3 бали. Максимальна кількість балів за виконання самостійних робіт становить 9 балів.

Формою підсумкового контролю є іспит. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей. Кожен екзаменаційний білет складається із 15 тестів та 3 практичних завдань (ситуаційного, діагностичного та евристичного).

Екзаменаційний білет включає:

Тести: мах кількість балів – 12.

Ситуаційне завдання: мах кількість балів – 6.

Діагностичне завдання: мах кількість балів – 10.

Евристичне завдання: мах кількість балів – 12.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал	
Тема 1. Правові засади формування та інституційне забезпечення підтримки малого та середнього бізнесу	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1.1. Нормативно-правові основи регулювання підтримки малого та середнього бізнесу. 1.2. Масштаби підприємництва у контексті особливостей його підтримки. 1.3. Інституційна структура та інформаційне забезпечення фінансової підтримки малого підприємництва.	Активна робота на парі	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття №1 за питаннями: 1. Суб'єкти, види та форми державної підтримки. 2. Оцінка позицій сектору МСП в розвитку бізнес-середовища України. 3. Доступ суб'єктів підприємництва до інформаційних та консультаційних бізнес-послуг.	Активна робота на парі	1
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих розділів Господарського кодексу України за питаннями теми. Підготовка до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи за темами 1,2.	Перевірка домашніх завдань		
	<i>Аудиторна робота</i>			

Тема 3. Державні програми підприємства 2. Структурно-функціональна модель підтримки та управління бізнес-фінансами малого	Лекція	Лекція за питаннями: 2.1. Структурно-функціональна модель підтримки малого і середнього бізнесу. 2.2. Управління бізнес-фінансами малого та середнього бізнесу. 2.3. Інструменти фінансування малого та середнього бізнесу. 2.4. Передумови успішного отримання та ефективного використання фінансово-кредитної підтримки суб'єктами малого та середнього бізнесу.	Активна робота на парі	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття №2 за питаннями: 1. Переваги та недоліки форм фінансування малого та середнього бізнесу. 2. Вибір оптимальних інструментів фінансування залежно від потреб бізнесу на різних стадіях його розвитку.	Активна робота на парі	1
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне ознайомлення з статистичними даними розвитку підприємництва в Україні. Підготовка до практичних занять. Виконання самостійної роботи за темами 1,2.	Захист самостійної роботи	3
Тема 3. Державні програми підприємства 2. Структурно-функціональна модель підтримки та управління бізнес-фінансами малого		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція за питаннями: 3.1. Державні грантові програми. 3.2. Державні програми підтримки МСБ. 3.3. Практика реалізації регіональних програм підтримки малого бізнесу.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття №1. Міні-тренінг з оформлення банківської позики з використанням державної програми пільгового кредитування "Доступні кредити 5-7-9".	Активна робота на парі	1
		Самостійна робота		

Питання та завдання до самостійного опрацювання	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання законодавчої бази щодо надання державних грантових програм підтримки МСБ. Підготовка до практичних занять. Підготовка до експрес-опитування шляхом тестування за темами 1-3. Виконання самостійної роботи за темою 3-4.	Експрес-опитування	1
Тема 4. Кредитні програми підтримки малого і середнього бізнесу		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція за питаннями: 4.1. Правові засади, інфраструктура та види кредитної підтримки МСБ. 4.2. Кредитні продукти банків та небанківських кредитних установ для розвитку МСБ. 4.3. Програми кредитування малого і середнього бізнесу у рамках реалізації спільних з міжнародними фінансовими організаціями (МФО) проектів.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття №2. Семінар-дискусія: порівняльний аналіз кредитних програм підтримки МСБ. Міні-тренінг з визначення ефективності придбання техніки із застосуванням партнерських програм лізингу для МСБ.	Активна робота на парі	1
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання законодавчої бази, пов'язаної із застосуванням кредитних програм підтримки МСБ. Підготовка до практичних занять. Підготовка матеріалу для презентації 1.	Захист самостійної роботи	3
Тема 5. Донорські		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція за питаннями: 5.1. Грантові програми міжнародних донорів. 5.2. Інші донорські програми підтримки малого бізнесу.	Активна робота на парі	1

програми підтримки створення та розвитку МСБ в Україні	Практичне заняття	Практичне заняття №3. Обґрунтування використання програм підтримки для реалізації бізнес-проекту МСБ	Активна робота на парі	1
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання інформаційних джерел щодо умов надання грантових програм міжнародних донорів вітчизняному бізнесу. Підготовка до практичних занять. Підготовка презентації за темами 3,4. Підготовка до колоквиуму за темами 1-5.	Презентація	8
Тема 6. Теоретико-методичні засади управління якістю		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція за питаннями: 6.1. Якість як об'єкт управління. 6.2. Показники якості та їх класифікація. 6.3. Зміст управління якістю.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття		Колоквиум	8
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне вивчення системи державних стандартів якості продукції. Підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань	
Тема 7. Система управління якістю.		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція за питаннями: 7.1. Поняття, складові та принципи системи управління якістю. 7.2. Сертифікація як інструмент підвищення конкурентоспроможності бізнесу. 7.3. Процесний підхід як ключовий принцип побудови системи управління якістю. 7.4. Імплементация системи управління якістю в діяльність бізнес-структури.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Семінар-дискусія за питаннями: 1. Переваги впровадження сертифікованої системи управління якістю у вітчизняному бізнесі. 2. Вимоги до процесів системи управління якістю в бізнес-структурах.	Активна робота на парі	1
		Самостійна робота		

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне вивчення питання щодо ролі управління якістю у стратегічному плануванні. Підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань	
Тема 8. Тотальне управління якістю як модель управління		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція за питаннями: 8.1. Концепція «Тотального управління якістю» 8.2. Методи управління якістю в методології «Тотального управління якістю» 8.3. Інструменти контролю та управління якістю.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття №3. Особливості застосування інструментів контролю та управління якістю.	Активна робота на парі	1
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання окремих положень впровадження системи тотального управління якістю. Підготовка до практичних занять. Виконання самостійної роботи за темами 6,7.	Перевірка домашніх завдань	
Тема 9. Практичні аспекти реалізації сучасних концепцій управління якістю в бізнесі.		Аудиторна робота		
	Лекція	Лекція за питаннями: 9.1. Концепція «Six Sigma» 9.2. Концепція ощадливого виробництва (Lean production) 9.3. Методологія «Lean Six Sigma».	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Семінар-дискусія: переваги, передумови та недоліки застосування системи якості "6 сигм".	Активна робота на парі	1
		Самостійна робота		
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання самостійної роботи за темою 6,7. Підготовка презентації за темою 9.	Захист самостійної роботи	3
		Аудиторна робота		
	Практичне заняття	Практичне заняття. Методика налаштування бізнес-процесів на зниження всіх типів дефектів, втрат і витрат.	Активна робота на парі	1
	Самостійна робота			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до колоквиуму за темами 6-9. Вивчення лекційного та практичного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, систематизація вивченого матеріалу.	Презентація	8
		<i>Аудиторна робота</i>		
	Практичне заняття		Колоквиум	8
Іспит				40

5. Рекомендована література

5.1. Основна

1. Калашнікова Т.В. Управління бізнесом: опорний конспект лекцій. URL: <http://https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7368>

5.2. Додаткова

2. Афанасьєв М. В., Плоха О.Б. Економіка підприємства: підручник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 664 с.

3. Азарова А.О., Нікіфорова Л.О. Економіка підприємства: навч. посіб. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 215 с.

4. Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 401 с.

5. Безродна С. М. Управління якістю: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей. – Чернівці: ПБКФ «Технодрук», 2017. – 174 с.

6. Вакуленко А. В. Управління якістю: навч. посіб. / А. В. Вакуленко, О. І. Гарафонова, Н. А. Гарбуз ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2010. - 551 с.

7. Індекс політики у сфері МСП. Країни Східного партнерства 2020. Оцінка стану реалізації Акту про малий бізнес для Європи Україна: Акт про малий бізнес, країний профіль OECD, ETF, European Union and EBRD. 2020. URL: <https://www.oecd.org/global-relations/SMEPI-EaP-2020-Ukraine.pdf>

8. Малое предпринимательство. Организация, развитие и управление малым предприятием: учебник / под науч. ред. Г.Л. Багиева, В.Ю. Бутова. М.: ИНФРА-М, 2020. 582 с. (Высшее образование). URL: http://vseup.ru/static/files/ilovepdf_merged.pdf

9. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник [Електронне видання]. – Житомир: Державний університет «Житмирська політехніка», 2019. – 319 с.

10. Панченко М. Управління якістю: теорія і практика: навчальний посібник / Київ, Центр навчальної літератури. 2018 – 228 с.

11. Пономаренко В. С. Прийняття управлінських рішень на підприємстві: процесний підхід: наукове видання. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 238 с.

12. Підприємництво в епоху глобальних трансформацій: виклики та перспективи розвитку: монографія / [Пашко П.В., Лазебник Л.Л., Кіндзерський Ю.В. та ін.]; за ред. д.е.н.,

професора П.В. Пашка та д.е.н., професора Л.Л. Лазебник; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2019. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 133).

13. Управління якістю: навчальний посібник / Г. І. Капінос, І. В. Грабовська. – К. : Кондор-Видавництво, 2016. – 278 с.

5.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

14. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

15. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>

16. Сервер Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

17. Податки та бухгалтерський облік. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu>

18. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

19. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: http://www.me.gov.ua/RozvitokMalogo_ISerednogoPidprimnitstva

20. Офіс ефективного регулювання про розробку інтерактивної платформи “Помічник підприємця на inspections.gov.ua” <https://cutt.ly/1ysqj8X>

21. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua/>

22. Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014 — 2024 рр. URL: http://za_kon1.rada.gov.ua/laws/show/641_2013_%D1%80

23. Збірник статистики підприємництва в Україні: 2018. URL: <http://www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/Compendium-Enterprise-Statistics-Ukraine-2018-Ukrainian.pdf>

24. Управління бізнесом: курс ПНС. URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7368>